

Länsstyrelsen
Örebro län

Hans Ljungkvist
Direkt: 019-19 39 02
hans.ljungkvist@t.lst.se
Fax: 019-19 30 10

1(7)

BESLUT
2006-12-08

Dnr: 5112-16107-2006

Länsstyrelsens i Örebro län beslut med föreskrifter angående bildande av naturreservatet Vargkitteln i Örebro kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen som naturreservat delar av fastigheterna Blackstahyttan 1:2, Lövnäset 1:1 samt Blackstahyttan 4:1 i Örebro kommun. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad beslutskarta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara Vargkitteln.

Syftet med naturreservatet

Området förklaras som naturreservat med syftet att bevara biologisk mångfald, skydda värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Föreskrifterna för reservatet skall ge förutsättningar för en fortsatt naturlig utveckling av skogsbestånden som naturskog eller i riktning mot naturskog. Förekomst och etablering av organismer som är knutna till naturskogar och som saknas eller missgynnas i normalt brukad skog skall säkerställas.

De geologiska formationerna skall tillförsäkras ett skydd mot exploatering och andra ingrepp.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2006-12-08

Dnr: 5112-16107-2006

Tillgängligheten för friluftsliv skall underlättas genom att befintliga stigar underhålls och byggs ut.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd, fälla enstaka träd samt att föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller träddelar
2. bedriva täkt, markavvattnings eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
3. anlägga väg eller stig eller anordna upplag
4. dra fram ny mark- eller luftledning
5. uppföra byggnad eller annan anläggning
6. uppföra jaktorn, stödutfodra vilt, uttransportera fäلت vilt med fordon annat än med sådant som inte ger skador på mark och vegetation.

Förbuden enligt punkterna 1, 2, 3 och 5 skall inte utgöra hinder för naturreservatets förvaltare att, i enlighet med fastställd skötselplan, anlägga och underhålla gångstig eller i övrigt vidta de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägaren och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder, enligt fastställd skötselplan, vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. anläggande, utmärkning och underhåll av gångstig samt anläggande och underhåll av rastplatser utmed stigen.
2. uppsättande av informationstavlor och skyltar
3. utmärkning av reservatets yttergränser
4. utförande av undersökningar av djur-, svamp- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Allt utfallande virke i samband med naturvårdsåtgärd som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § om rätten att färdas och vistas i naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. bortföra eller skada döda träd eller träddelar
2. göra upp eld annat än på anvisad plats

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

3. bedriva insamling av mossor, lavar och svampar som växer på träd eller ved samt av insekter eller andra evertebrater

Förbuden enligt punkten 1 skall inte utgöra hinder för naturreservatets förvaltare att, i enlighet med fastställd skötselplan, anlägga och underhålla gångstig och parkeringsplats.

Ordningsföreskrifterna gäller omedelbart, även om de överklagas.

Ordningsföreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt till marken.

Ordningsföreskrifterna träder i kraft den 22 januari 2007.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen.

BESLUT
2006-12-08

Dnr: 5112-16107-2006

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Vargkitteln
Objektsnummer: RegDos id: 200 55 66
Lägesbeskrivning: Ca 18 km NV om Örebro
Ekonomiskt kartblad: 10F6a
Kommun: Örebro
Församling: Kil
Fastigheter: Blackstahyttan 1:2, Lövnäset 1:1 och Blackstahyttan 4:1.
Totalareal: 29,1 hektar
Areal produktiv skogsmark: 27,2 hektar
Markägarkategori: Staten genom Naturvårdsverket
Nyttjanderätter: Jakt
Förvaltare: Länsstyrelsen

Redogörelse för ärendet

Den långsträckt, klippiga och djupa dalgången som går under namnet Östra Trolldalen omnämns i Länsstyrelsens *Naturvårdsöversikt, Örebro län* från 1984. Där framhålls bland annat områdets geologiska värden och förekomsten av intressanta mossarter. Naturreservatet Vargkitteln och det ovanför belägna Trolldalens naturreservat, innesluter större delen av den nämnda sprickdalen. Området är känt hos allmänheten för dess vildmarkskaraktär och särpräglade terrängformer.

En mer ingående inventering av dalgångens norra del utfördes på Länsstyrelsens uppdrag 1996 inför bildandet av reservatet Trolldalen. Då gjordes bedömningen att dalgångens södra sträckning jämte en anslutande dalgång västerut, också borde utredas för en reservatsbildning vilket skedde 1997.

I området står skog med betydande virkesvärden. Länsstyrelsen uppfattning var att även skogen borde skyddas vilket medförde kostnader som då inte kunde täckas av de statliga anslagen för naturvård. Från år 2003 blev det dock möjligt att börja förhandla med de berörda markägarna om ekonomisk ersättning för ett strikt skydd. En mindre del som ägdes av Sveaskog AB förvärvades 2004. Övrig mark med enskilda ägare, förvärvades 2006 då Länsstyrelsen, via Sveaskog, kunde tillhandahålla bytesmark.

Ett beslutsförslag upprättades av Länsstyrelsen som översändes till sakägare med flera för yttrande.

Skälen för beslutet

Vargkittlens naturreservat uppvisar en mångfald av välbildade terrängformer. Området präglas av två vattenförande sprickdalar varav den östra är djupt nedskuren med branta sidor. I ravinerna finns slingrande biflöden, bäckdråg, källflöden, rasbranter, rikligt med stora block, lodytor och ett antal trollgrytor. Vattendragen har fall och forssträckor. I områdets södra del finns flera välformade dödisgropar av varierande storlek.

Skogen består huvudsakligen av äldre grandominerad barrskog. Inslag av ädellövträd förekommer bland annat i huvudravinen. Med undantag för mer svårtillgängliga lägen är skogen gallrad och uttömd på död ved. Kolvedhuggning har bedrivits fram till mitten av förra seklet.

Den skog som står på grovblockig mark och i ravinernas sidor och bottnar är däremot förhållandevis orörd och naturskogsartad. Här är också mikroklimatet avvikande fuktigt som en följd av skogens slutenhet, topografin och bäckarna med dess översilningsytor och forssträckor. I dessa delar av reservatet finns en intressant förekomst av skugg- och fuktkrävande växtarter, i synnerhet i anslutning till gamla eller döda träd, block och hållar. Moss- och lavfloran är tämligen väldokumenterad och innefattar flera sällsynta och även rödlistade arter.

Naturvärdena är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Det är av stor betydelse för syftet med naturreservatet att mänsklig påverkan inom reservatsområdet sker efter bestämda riktlinjer. Föreskrifter som medför vissa inskränkningar i allemansrätten samt långtgående inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden är därför nödvändiga.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsernas prioritering av naturreservatsskydd. Dessa är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd för den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

BESLUT
2006-12-08

Dnr: 5112-16107-2006

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen enligt den information som lämnas av Bergsstaten. Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

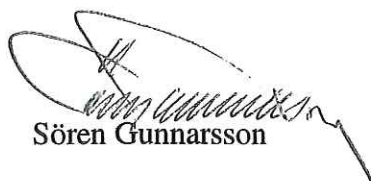
Samråd har skett med berörd kommun.

Vid en avvägning enligt 7 kap 25 § miljöbalken mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet skall tillgodoses.

Detta beslut kan överklagas (se bilaga).

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Sören Gunnarsson jämte ledamöterna Marie-Louise Forsberg-Fransson, Göran Arveståhl, Inger Högström-Westerling, Margareta Karlsson, Sören Larsson, Massimo Montanari, Mats Sjöström och Helena Vilhelmsson.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog naturvårdsdirektör Magnus Eklund, länsassessor Per Undén samt föredraganden, avdelningsdirektör Hans Ljungkvist

Sören Gunnarsson

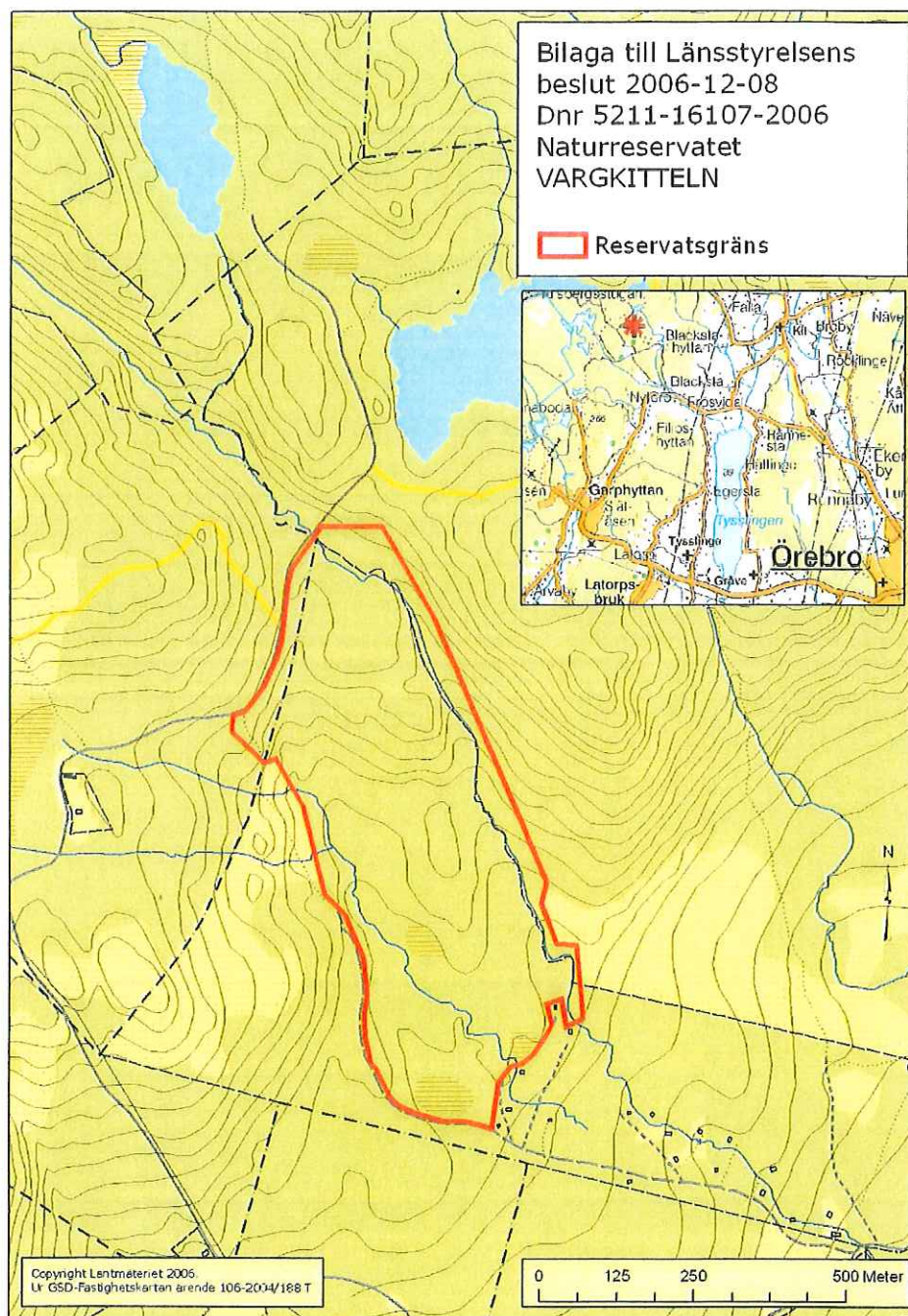
Hans Ljungkvist

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2006-12-08

Dnr: 5112-16107-2006

Länsstyrelsen
Örebro län

Hans Ljungkvist
Direkt: 019-19 39 02
hans.ljungkvist@t.lst.se
Fax: 019-19 30 10

SKÖTSELPLAN
2006-12-08

Dnr: 5112-16107-2006

Skötselplan för naturreservatet Vargkitteln

Bilaga till Länsstyrelsens beslut 2006-12-08

Syftet med reservatet

Området förklaras som naturreservat med syftet att bevara biologisk mångfald, skydda värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Föreskrifterna för reservatet skall ge förutsättningar för en fortsatt naturlig utveckling av skogsbestånden som naturskog eller i riktning mot naturskog. Förekomst och etablering av organismer som är knutna till naturskogar och som saknas eller missgynnas i normalt brukad skog skall säkerställas.

De geologiska formationerna skall tillförsäkras ett skydd mot exploatering och andra ingrepp.

Tillgängligheten för friluftsliv skall underlättas genom att befintliga stigar underhålls och byggs ut.

Uppgifter om reservatet

Naturreservatets namn	Vargkitteln
RegDOS-id	200 55 66
Ägoslag	Produktiv skogsmark 27,2 ha. Vatten myr och övrig mark 1,9 ha. Totalareal 29,1 ha.
Nyttjanderätter	Jakt
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket
Förvaltare	Länsstyrelsen

--	--

Reservatets bevarandevärden

Geologiska bevarandevärden

Den långsträckt, klippiga och djupa sprickdalen som går under namnet Östra Troll dalen omnämns i Länsstyrelsens *Naturvårdsöversikt, Örebro län* från 1984. Där framhålls bland annat områdets geologiska värden och förekomsten av intressanta mossarter. Naturreservatet Vargkitteln och det ovanför belägna Troll dalens naturreservat, innesluter större delen av den nämnda sprickdalen.

Vargkitteln naturreservat uppvisar en mångfald av välbildade terrängformer. Området präglas av två vattenförande sprickdalar varav den östra är djupt nedskuren med branta sidor. I ravinerna finns slingrande biflöden, bäckdråg, källflöden, rasbranter, rikligt med stora block, lodytor och ett antal trollgrytor. Vattendragen har fall och forssträckor. I områdets södra del finns flera välformade dödisgropar av varierande storlek.

Biologiska bevarandevärden

Skogen består huvudsakligen av äldre grandominerad barrskog. Inslag av ädellövträd förekommer bland annat i huvudravinen. Med undantag för mer svårtillgängliga lägen är skogen gallrad och uttömd på död ved. Kolvedhuggning har bedrivits fram till mitten av förra seklet.

Den skog som står på grovblockig mark och i ravinernas sidor och bottnar är däremot förhållandevis orörd och naturskogsartad. Här är också mikroklimatet avvikande fuktigt som en följd av skogens slutenhet, topografin och bäckarna med dess översilningsytor och forssträckor. I dessa delar av reservatet finns en intressant förekomst av skugg- och fuktkrävande växtarter, i synnerhet i anslutning till gamla eller döda träd, block och hållar. Moss- och lavfloran är tämligen väldokumenterad och innefattar flera sällsynta och även rödlistade arter.

Bevarandevärden för friluftslivet

Området är känt hos allmänheten för dess vildmarkskaraktär och särpräglade terrängformer. I dess östra del, längs huvudravinen, går sen gammalt en stig som passerar flera trollgrytor, bland andra den stora Vargkitteln.

En uppmärkning och utbyggnad av stigarna skulle göra området mer tillgängligt och bidra till att ytterligare höja dess upplevelsevärden för besökare.

Allmän skötselriktning

De geologiska formationerna skall bevaras samtidigt som de naturliga geologiska processerna tillåts att pågå ostörda av mänskliga ingrepp.

Skogsbestånden inom naturreservatet skall ha fri utveckling vilket innebär att inga skogliga eller biotopvårdande åtgärder behöver vidtas överhuvudtaget.

Syftet med fri utveckling är att ge utrymme för naturliga processer att verka, så att de mest orörda bestånden i ravinerna bibehålls som naturskog. Övriga skogsbestånd kan, genom att lämnas orörda, på sikt utvecklas i riktning mot naturskog.

Genom fri utveckling bildas en naturlig variation hos strukturella egenskaper som trädåldrar, dimensioner, höjdsiktning, stamtäthet, trädslagsblandning mm. Grundläggande är en naturlig omsättning av träd som orsakas av störningspåverkan eller interndynamik. På så sätt kan produktionen upprätthållas av gamla träd samt lågor och andra former av död ved som bildar substrat eller underlag för mossor, lavar, svampar och insekter. Förekomst och etablering av organismer som saknas eller missgynnas i normalt brukad skog skall säkerställas.

Reservatet skall i lämplig omfattning göras tillgängligt och åskådligt för besökare genom att de befintliga stigarna förbättras och byggs ut och förses med rastplatser.

Källor

-Länsstyrelsen Örebro län. 1984: Naturvårdsöversikt – Örebro län. Publikation 1984:5.

-Löfgren, L. & Andersson, M. 1997: Blackstahyttan – Östra Trolldalen – Södra delen. Botanisk inventering. Länsstyrelsen i Örebro län, Naturvård. Rapport nr 1997:40.

Skötselområden – bevarandestatus och åtgärder

Skötselområde 1

Detta skötselområde omfattar reservatet i dess helhet.

Följande egenskaper indikerar gynnsam bevarandestatus:

- Arealen äldre skog (ålder över lägsta tillåtna slutavverkningsålder) har ökat jämfört med 2006.
- Volymen död ved (stamvirke, stående eller liggande) är större än 2006.
- Minst 60 % av de signalarter och rödlistade arter som upptas i Löfgren, L. & Andersson, M. (1997) finns kvar i området.

Skötselåtgärder:

Inga.

Anordningar för friluftsliv

Stigar

Framröjning och uppmärkning av stigar som leder runt området skall göras med det befintliga stigsystemet grund.

Rastplatser

Ytterligare en rastplats (utöver den befintliga vid Vargkitteln) med bänkar och eldstad skall uppföras.

Parkeringsplats

Samma parkeringsplats skall användas som är iordningställd för besökare till reservatet Trolldalen.

Informationstavlor och skyltar

Dessa placeras vid den ovannämnda parkeringsplatsen.

Vägvisning

Skyltar skall sättas upp för vägvisning från närmaste allmänna väg. Samma skyltplatser kan användas som för naturreservatet Trolldalen.

Vägen som går österut från parkeringsplatsen delas mot Trolldalen norrut och Vargkitteln söderut. Vid detta vägskal placeras två vägpilar med reservatens namn.

Reservatsgränsmarkeringar

Dessa skall göras utifrån Lantmäteriets inmätning och gränsutsättning och för övrigt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Tillvaratagande av stormfällda träd samt underhåll av stigar

Stormfällda träd eller lågor överhuvudtaget, får inte upparbetas och bortföras från reservatet. Större träd som hindrar stigarnas framkomlighet skall dock flyttas och får då om nödvändigt kvistas och kapas. Grövre träd får endast kapas så att en stiglucka uppstår. Delarna vid sidan om stigen skall ligga kvar.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av skötselåtgärder sker senast i slutet på det år då åtgärder har utförts. Den som Länsstyrelsen anlitat för skötseluppdrag ansvarar för dokumentation av vad som genomförts och när det har skett.

Uppföljning av bevarandestatus

Ett program för uppföljning av reservatets bevarandemål skall senast år 2008 ha utarbetats av Länsstyrelsen. En basinventering av lämpliga parametrar skall ingå i programmet.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet
Framtagande och uppmärkning av stigsystem.	2007	1
Uppförande av enkel rastplats med eldplats	2007	1

Länstyrelsen
Örebro län

6(6)

SKÖTSELPLAN
2006-12-08

Dnr: 5112-16107-2006

Uppsättning av informationstavlor och skyltar	2007	1
Uppsättning av vägvisningsskyltar	2007	1
Anbringande av reservatsgränsmarkeringar	2007	
Uppföljning av skötselåtgärder	Senast i slutet av utförandeåret	1
Uppföljning av bevarandemål	Enligt program som skall upprättas av Lst 2008	1
Tillsyn av reservatsgränsmarkeringar	Vart 6:e år	1